

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**



Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія, теорія і практика соціальної роботи

Рівень освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма Освітні, педагогічні науки

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія, теорія і практика соціальної роботи
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	II курс, III семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 20 год. Семінарські заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
<i>Предметом</i> вивчення навчальної дисципліни «Історія, теорія і практика соціальної роботи» є історичні, теоретико-методологічні та практичні засади виникнення, розвитку соціальної допомоги у вітчизняній та зарубіжній науці.	
Мета та цілі курсу	
<i>Мета:</i> ознайомлення здобувачів із історією соціальної роботи, теоретико-методологічними та практичними засадами розвитку соціальної роботи, її особливостями в Україні та за кордоном; Основними завданнями вивчення дисципліни є: історичні, теоретико-методологічні та практичні засади аспекти становлення та розвитку соціальної роботи як практичної галузі, науки та напряму професійної підготовки фахівців, змістом та особливостями соціальної роботи як професії.	
Компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i> - здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти у процесі професійної та дослідницької діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.	
<i>Загальні компетентності (ЗК):</i>	
ЗК.1. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями.	
ЗК.2. Здатність до розуміння предметної області, професійної діяльності за спеціальністю, генерування нових ідей при розв'язанні дослідницьких завдань.	
ЗК.7. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, формулювати власну світоглядну позицію до отриманої інформації.	
ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо, на основі дотримання у фаховій діяльності етичних міркувань професійної етики, міжкультурної толерантності, з дотриманням норм академічної доброчесності.	
<i>Фахові (предметні) компетентності (ФК):</i>	
СК. 1. Здатність володіти педагогічною майстерністю, професійними вміннями до поглиблення наукових знань фахівцям галузі загальної педагогіки, історії педагогіки.	
СК 2. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері загальної педагогіки та історії педагогіки, досягати наукових результатів, що репрезентують нові знання	
СК 3. Здатність до застосування новітніх теорій, технологій та методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у галузі загальної педагогіки та історії педагогіки.	
СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.	
СК 7 Здатність до міжособистісної взаємодії, до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді.	
Програмні результати навчання	

ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі загальної педагогіки, історії педагогіки та на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими вміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.

ПРН 2. Здатність поглиблювати, переоцінювати існуючі знання, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей.

ПРН 3. Аналізувати та застосовувати науковий доробок українських та зарубіжних вчених, фундаментальні концепції та теорії у професійній сфері.

3. Структура курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	011 Освітні, педагогічні науки	II	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Теоретичні основи практики соціальної роботи	2		5
Тема 2. Історія розвитку соціальної роботи	2		5
Тема 3-4. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів	4		5
Тема 5-6. Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в Україні	4		5
Тема 7. Соціальна допомога як суспільне явище.	2		5
Тема 8-9. Розвиток вітчизняної теорії та практики соціальної роботи	4		5
Тема 10. Світовий досвід соціальної роботи			5
Тема 1. Еволюція соціальної роботи		2	5
Тема 2. Формування світового досвіду соціальної допомоги і підтримки		2	5
Тема 3. Становлення і розвиток соціальної роботи в Україні		2	5
Тема 4. Благодійна діяльність в незалежній Україні		2	5
Тема 5. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів		2	5
ЗАГАЛОМ	20	10	60

4. Система оцінювання курсу	
Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарські заняття	15
Самостійна робота	15
Індивідуальне чи творче завдання	20
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100
5. Ресурсне забезпечення	
БАЗОВА	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: навчальний посібник, Київ, 2014. 312 с. 2. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: нав. посіб. К., 2009. 208 с. 3. Бочарова О. Обдаровані діти в Польщі: соціально-педагогічна підтримка : монографія. Горлівка, 2012. 480 с. 4. Заверико Н. В. Соціальна педагогіка : навч. посібник. Київ, 2011. 240 с. 5. Запобігання інституціалізації дітей раннього віку. Інноваційні технології соціальної роботи з профілактики відмов від новонароджених дітей: методичний посібник / Авторитупряд.: Алексеєнко Т.Ф., Безпалько О.В., Бервено Н.О. та ін.; заг. ред. Зверєвої І.Д., Петрочко Ж.В. К., 2008. 224 с. 6. Зарубіжний досвід підтримки діяльності дитячих громадських об'єднань: навчальний посібник / Г. В. Лещук, О. Ю. Пришляк, Л. І. Романовська, Г. І. Слосанська (За заг. ред. проф. В.А. Поліщук). Тернопіль, 2011. 88 с. 7. Зверєва І.Д., Кияниця З.П., Кузьмінський В.О., Петрочко Ж.О. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики : навч. посібн.: у 2-х част. Київ, 2010. Ч. 1. 224 с.; Ч. 2. 286 с. 8. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи: Курс лекцій / Поліщук В. А., Янкович О. І. Тернопіль, 2009. 256 с. 9. Історія соціальної роботи : навч. посіб. / уклад. Кравченко О.О., Матрос О.О. Умань, 2017. 117 с. 10. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні : наук.-навч.-метод. посібник / уклад. Харченко С. Я., Кратінов М. С., Ваховський Л. У. та ін. Луганськ, 2004. 321 с. 11. Капська А. Й., Олексюк Н.С., Калаур С. М., Фалинська З. З. Соціально-педагогічна робота з проблемними сім'ями : посібник. Тернопіль, 2010. 304 с. 12. Карпенко О.Г., Янченко Т. В. Соціально-педагогічна підтримка дітей в історичному контексті. Київ, 2006. 160 с. 13. Касицина Н. М., Михайлова Н. Н., Юсфин С. М., Миркес М. М. Педагогіка підтримки. СПб., 2005. 160 с. 14. Квас О. Дитиноцентризм у науках про виховання: історичний аспект : монографія. Дрогобич, 2011. 300 с. 15. Коваль Л.Г., Зверєва І.Д., Хлебнік С.Р. Соціальна педагогіка /Соціально робота: навч. посібник. Київ, 1997. 392 с. 16. Кравець В. Психологічні та психолого-педагогічні аспекти формування усвідомленого батьківства : монографія. Київ, 2001. 244 с. 17. Парфанович І.І. Профілактика девіантної поведінки дівчат : навчально-методичний посібник. Тернопіль, 2011. 208 с. 18. Петришин Л. Й. Креативність в соціальній сфері діяльності. Навчально-методичний посібник для вузу. Тернопіль, 2010. 200 с. 19. Петрочко Ж. В. Дитина в складних життєвих обставинах: соціально-педагогічне забезпечення прав : монографія. Рівне, 2010. 368 с. 20. Стинська В. Експлікація до наукової проблеми «Теорія і практика соціально-педагогічної підтримки материнства й дитинства в Україні (XX – початок XXI ст.)» Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Фоліант, 2018. 220 с. 21. Стинська В. Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в Україні (XX – початок XXI ст.) : монографія. Івано-Франківськ, 2018. 320 с. 	

22. Стинська В. Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в незалежній Україні. *Теоретичні та методичні аспекти соціальної діяльності*: монографія. Хмельницький, 2020. С. 239 – 280.

ДОДАТКОВА

23. Василенко П.М., Васильченко В.С., Галицький В.М. Словник-довідник соціального працівника: навч. посібник. Київ, 2007. 322 с.
24. Данильчук К., Стинська В. Використання сучасних медіа у професійній підготовці соціальних працівників. *III International scientific conference «Modernization of the educational system: world trends and national peculiarities»*, February 21th, 2020 : Conference proceedings. Kaunas : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. P. 95-97
25. Кравець В. Гендерна педагогіка : навчальний посібник для вищих педагогічних навчальних закладів освіти. Тернопіль, 2003. 416 с.
26. Педагогічний словник для молодих батьків / [авторський колектив: Т. Алексеєнко, Л. Артемова, Н. Баглаєва, І. Бех та ін.]. Київ, 2003. 348 с.
27. Попович Г. Соціальна робота в Україні і за рубежом : навчально-методичний посібник. Ужгород, 2000. 134 с.
28. Стинська В. Сім'я як соціально-педагогічне середовище розвитку, виховання і підтримки дитини. *Суспільні науки: невирішені питання* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Краматорськ, 22 квітня 2017 р.). Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. С. 41–44.
29. Стинська В., Данильчук К.. Використання сучасних медіа у професійній підготовці соціальних працівників. *III International scientific conference «Modernization of the educational system: world trends and national peculiarities»*, February 21th, 2020 : Conference proceedings. Kaunas : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. P. 95-97.
30. Стинська В. Центри соціально-психологічної реабілітації сім'ї як форма соціально-педагогічної підтримки материнства й дитинства в Україні на сучасному етапі (на прикладі Івано-Франківської області). *Професійна підготовка фахівців у вимірі нових освітніх реалій: український і зарубіжний досвід: монографія*. Івано-Франківськ: НАІР, 2019. С. 192–203.
31. Тищенко О. В. Соціальна робота та права людини : навчальний посібник. Київ, 2010. 240 с.
32. Федяєва В. Сімейне виховання в історичній ретроспективі (друга половина XIX – XX століття) : монографія. Херсон, 2010. 348 с.
33. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи : навч. посіб. Тернопіль, 2014. 174 с.
34. Халецька А.А. Соціальний захист населення в Україні: теорія та практика державного управління : монографія. Донецьк, 2010. 430 с.
35. Харченко С.Я. Соціалізація дітей та молоді в процесі соціально-педагогічної діяльності: теорія і практика: монографія. Луганськ, 2006. 320 с.
36. Харченко С.Я., Кратінов М.С., Ваховський Л.Ц., Кратінова В.О., Песоцька О.П., Караман О.Л. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні. Луганськ, 2004. 322 с.
37. Чанишева Г.І., Пожарова О.В. Охорона материнства за трудовим законодавством України : монографія. Одеса, 2015. 200 с.
38. Stynska V. etc. A Research of post-traumatic stress and adaptation disorders of servicemen after being in a combat situation at the hospitalization stage. *Revista inclusiones*. 2020. Volumen 7. Número 4. PP. 74–87.
39. Stynska V., Prokopiv L. The origin of socio-pedagogical support of motherhood and childhood in Ukraine (1905–1918) *Людинознавчі студії* : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Педагогіка» / ред. кол. М. Чепіль (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. 2019. Випуск 9/41. С. 120–131.
40. Stynska V., Tytun O. The activity of social and psychological rehabilitation centres for families in Ivano-Frankivsk region (Ukraine). *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2018. № 1. Vol. 5. P. 156–161.

41. Stynska V. Current Problems of Motherhood and Childhood Social Support in the Developed Countries. <i>Studies and Current Trends in Science of Education. Suceava, Romania, 2017. P.414–422.</i>	
6. Контактна інформація	
Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика м.Івано-Франківськ, вул.Бандери, 1, ауд.510. тел. (0342)570011. kstuparyka@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Стинська Вікторія Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація викладача	e-mail: viktoriia.stynska@pnu.edu.ua
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів із дня пропуску заняття
Невідповідна поведінка під час заняття	Будь-які форми невідповідної поведінки під час заняття не прийнятні.
Додаткові бали	Нараховуються під час роботи на лекційному заняття
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи: PROMETHEUS, ДНУ «УкрІНТЕІ», EDERA.

Викладач

Доктор педагогічних наук, професор

Кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

_____Стинська В.В.